

JAK ODVĚTVIT STROM

POSLEDNÍ ÚPRAVA: 15. LISTOPADU 2019

Jednoduché a efektivní odvětvování vyžaduje dobrou techniku. Pokud jste začátečník, můžete začít pomalu a metodicky a poté postupně zvyšovat rychlost. Zde jsou uvedena některá základní pravidla a metody pro bezpečné a efektivní odvětvování.

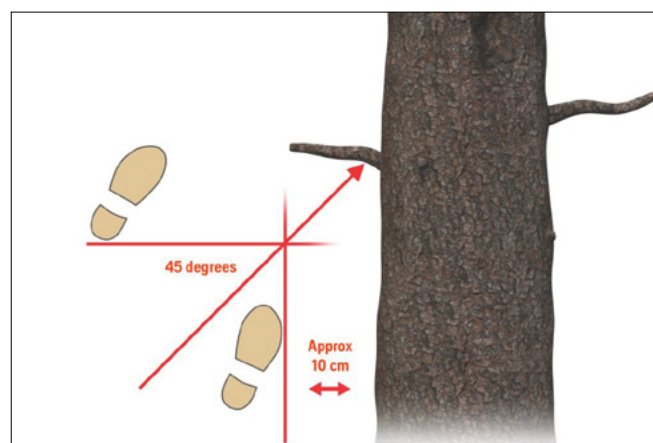
Odvětvování je činnost, která obvykle vyžaduje nejvíce času a úsilí při práci s řetězovými pilami. Je tedy vhodné naučit se metodu rychlého odvětvování, která zároveň sníží námahu. Pokud vás po odvětvování stromu bolí záda, může to být známkou toho, že vaše technika vyžaduje drobné změny.

PŘEHLED

Bezpečná a pohodlná pracovní poloha

Chcete-li mít bezpečný a pohodlný pracovní postoj, ujistěte se, že dodržíte tato doporučení:

1

BEZPEČNÁ PRACOVNÍ POLOHA – Vždy stůjte na levé straně kmene stromu a vždy provádějte odvětvování od kořene až ke špičce. Bezpečně se postavte s nohama rozkročenýma pod úhlem 45 stupňů ke kmeni. Pracujte s pilou blízko těla. Je důležité, aby váš postoj byl stabilní ve dvou směrech. Při odvětvování je vždy nebezpečné pohybovat nohama. Proto je důležité mít dostatečný dosah, aniž by bylo nutné pohybovat nohama.

2

POHODLNÁ PRACOVNÍ VÝŠKA – Snažte se pracovat ve výšce, ve které není nutné se hrbít. Správné pracovní výšky můžete dosáhnout tak, že se pokusíte kácet strom, aby spadl na jiné pokácené stromy, kmeny, kameny nebo terénní nerovnosti. Nejpohodlnější pracovní výška pro odvětvování může být od pasu až po úroveň kolen. Pokrčte kolena, neohýbejte záda!

3

VYVAŽUJTE ŘETĚZOVOU PILU NA KMENI NEBO NA SVÉ NOZE – Při odvětvování a změně poloh přenášejte pilu co nejméně. Nezvedejte řetězovou pilu z kmene více, než je nutné. Řetězovou pilu používejte jako páku, když tělo pily spočívá na kmeni nebo na noze. Odvětvování bude snazší a efektivnější s krátkou vodící lištou (33 až 38 cm).

4

BEZPEČNÝ POHYB – Při pohybu nohou vždy držte vodící lištu na druhé straně kmene. Když se pohybujete, řetěz musí být v klidu. Při pohybu na krátké vzdálenosti držte pilu za obě rukojeti, nikdy za zadní rukojeť. Při delších pohybech byste měli aktivovat brzdu řetězu a pilu přenášet za přední rukojeť.

5

ZVAŽTE HMOTNOST VĚTVE – Určete, jak jsou větve napružené. Řežte na opačné straně větve, kde není pravděpodobné, že by se vodící lišta „přiskřípla“ kvůli hmotnosti větve. Pokud si nejste jisti, přerízněte větev postupně, z vnější strany směrem ke kmeni.

6

DÁVEJTE POZOR NA ZPĚTNÝ VRH – Vyvarujte se řezání špičkou vodící lišty. Palce a prsty musí být při odvětvování vždy sevřeny kolem rukojeti. Používejte vodící lištu o délce, která je přizpůsobena průměru stromu.

7

ODSTRAŇTE VŠECHNY VĚTVE, KTERÉ PŘEKÁŽÍ – Položte pilu na kmen, a pravou rukou zvedejte odříznuté větve. Aktivujte brzdu řetězu.

Odvětvování pákovou metodou

Tato metoda je vhodná pro stromy s tenkými až středně silnými větvemi a pravidelnými řadami (přesleny) větví. Pokud je například pravděpodobné, že silná zavěšená větev sevře řetěz a vodící lištu, bude pravděpodobně nutné odchýlit se od doporučeného směru řezu na větvích.

Tato metoda je založena na použití pily jako páky s tělem pily položeným co nejvíce proti kmeni nebo vaší noze. Pracovní postup je uříznout každou větev v určitém pořadí, což je založeno na principu, že byste měli pilu zvedat co nejméně z kmene stromu.

Odvětvování bude snazší a efektivnější s krátkou vodící lištou (33 až 38 cm).

1

Základní sekvence, krok 1-3 Základní sekvence má tyto prvky: odvětvení kmene na pravé straně (krok 1), na horní straně (krok 2) a na levé straně (krok 3) z pozice, ve které stojíte. Nyní přejděte k další řadě větví. Položte pilu na pravou stranu kmene a nechte ji klouzat podél kmene.

2

Pokročilá sekvence, krok 1-6 Jakmile zvládnete základní sekvenci, můžete použít pokročilou sekvenci, která dodá vaší práci větší plynulost pro vyšší efektivitu. Rozšířená sekvence v podstatě přidává k základní sekvenci tři kroky (kroky 4-6).

METODA

Páková metoda

Postavte se na levou stranu kmene a začněte odvětvovat na pravé straně kmene. Pracujte klidně a metodicky, po jednotlivých větvích. Větve můžete uříznout nabíhajícím nebo odbíhajícím řetězem v závislosti na směru, kterým aplikujete vodící lištu, a na tom, kolik větví váží.

Zde je návod, jak to udělat krok za krokem.

KROK ZA KROKEM

1. Odvětvování pravé strany

- Položte pilu proti kmeni.
- Řežte odbíhajícím řetězem.
- Těžiště byste měli mít na pravé noze.
- Podepřete si pravou nohu o kmen a zvyšte tak rovnováhu.

2. Odvětvování horní strany

- Položte vodící lištu na kmen.
- Řežte odbíhajícím řetězem.
- Těžiště byste měli mít na levé noze.
- Umístěte pravou nohu proti tělu pily.

3. Odvětvování levé strany

- Odlehčete hmotnost pily o kmen a pravou nohu.
- Řežte nabíhajícím řetězem.
- Těžiště byste měli mít na levé noze.

Jak vidíte, základní sekvence se třemi kroky je poměrně přímočará. Chcete-li dosáhnout vyšší efektivity, podívejte se na pokročilou sekvenci, která přidává tři kroky pro větší plynulost při odvětvování.

4. Pokračujte směrem dopředu na levé straně

- Opřete pilu o kmen a nohu.
- Řežte odbíhajícím řetězem. Silné větve můžete uříznout také nabíhajícím řetězem.

5. Odvěttování horní strany znovu

- Opřete pilu o kmen.
- Řežte odbíhajícím řetězem.
- Nastavte plyn palcem.
- Rozdělte váhu na obě nohy.

6. Odvěttování pravé strany znovu

- Opřete pilu o kmen.
- Řežte nabíhajícím řetězem.
- Těžiště byste měli mít na pravé noze.
- Opakujte postup od dalšího kroku 1.

7. Přesuňte se do nové počáteční polohy

Vyberte vhodný hlavní řez pro příslušný strom. Hlavní řez by měl být v jedné rovině s dolním řezem nebo mírně nad ním.

Odvětvění spodní strany stromu

S kmenem přímo na zemi

Když jste odvětvili celý kmen na pravé, levé a horní straně, otočte celý kmen, abyste měli přístup ke spodním větvím. V případě potřeby můžete kmen před otočením přeříznout na vhodné délky.

Ve vhodné pracovní výšce

Máte-li dobrou pracovní výšku, která umožňuje přístup k větvím pod kmenem, můžete odvětvovat spodní stranu stromu během normálního odvětvování. Obvykle stačí odvětvovat směrem dolů asi po dvou řadách větví. Mírně posuňte pravou nohu a otočte se směrem ke kmeni. Podepřete pilu tak, že položíte ruce na kolena/stehna.

Odvětvění silných větví

Při odvětvování silných větví se používá jiná pracovní technika než při odvětvování tenkých větví. To platí pro listnaté stromy a další stromy se silnými a velkými větvemi. Pracovní technika často odpovídá technice používané pro příčné řezání. Aby nedošlo k rozštípnutí a skřípnutí vodící lišty, je důležité, abyste použili správnou techniku a sekvenci.

Jak jsou větve napružené? Dávejte pozor na to, jak se strom a větve během řezání pohybují.

Postupné snížení pnutí ve větvi

1

Provedte několik řezů, přibližně do jedné třetiny průměru větve na vnitřní straně oblouku.

2

Řežte jemně z vnější strany oblouku, dokud se větev nezlomí.

Příčné řezání tvrdých větví bez rozštípnutí

1

Provedte řez na spodní straně větve, až do poloviny průměru větve kousek od kmene.

2

Další řez provedte na horní straně větve, několik centimetrů za prvním řezem, až do poloviny průměru větve.

3

Větev se zlomí mezi řezy podél dřevních vláken.

Měkké zlomení napružené větve

1

Držte řetězovou pilu, jak je znázorněno na obrázku. Zařízněte kousek vodící lišty, abyste neriskovali, že se dostanete do blízkosti zóny zpětného vrhu na špičce vodící lišty.

2

Po jednotlivých krocích opatrně provedte úhlopříčný řez na vnější straně oblouku, dokud se větev nerozlomí.

